Petrolul și leul
ca surse ale modernizării României

Destinul unei paralele

D i s e r t a ţ i e

cu ocazia decernării titlului de Doctor Honoris Causa
al Universităţii Petrol-Gaze din Ploiești

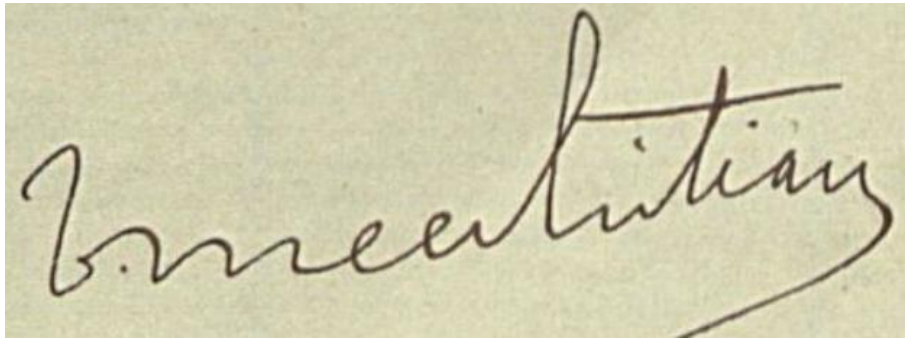
Academician Mugur Isărescu

Ploiești, 11 decembrie 2019

Theodor Mehedințeanu – membru în primul Consiliu de administrație al BNR

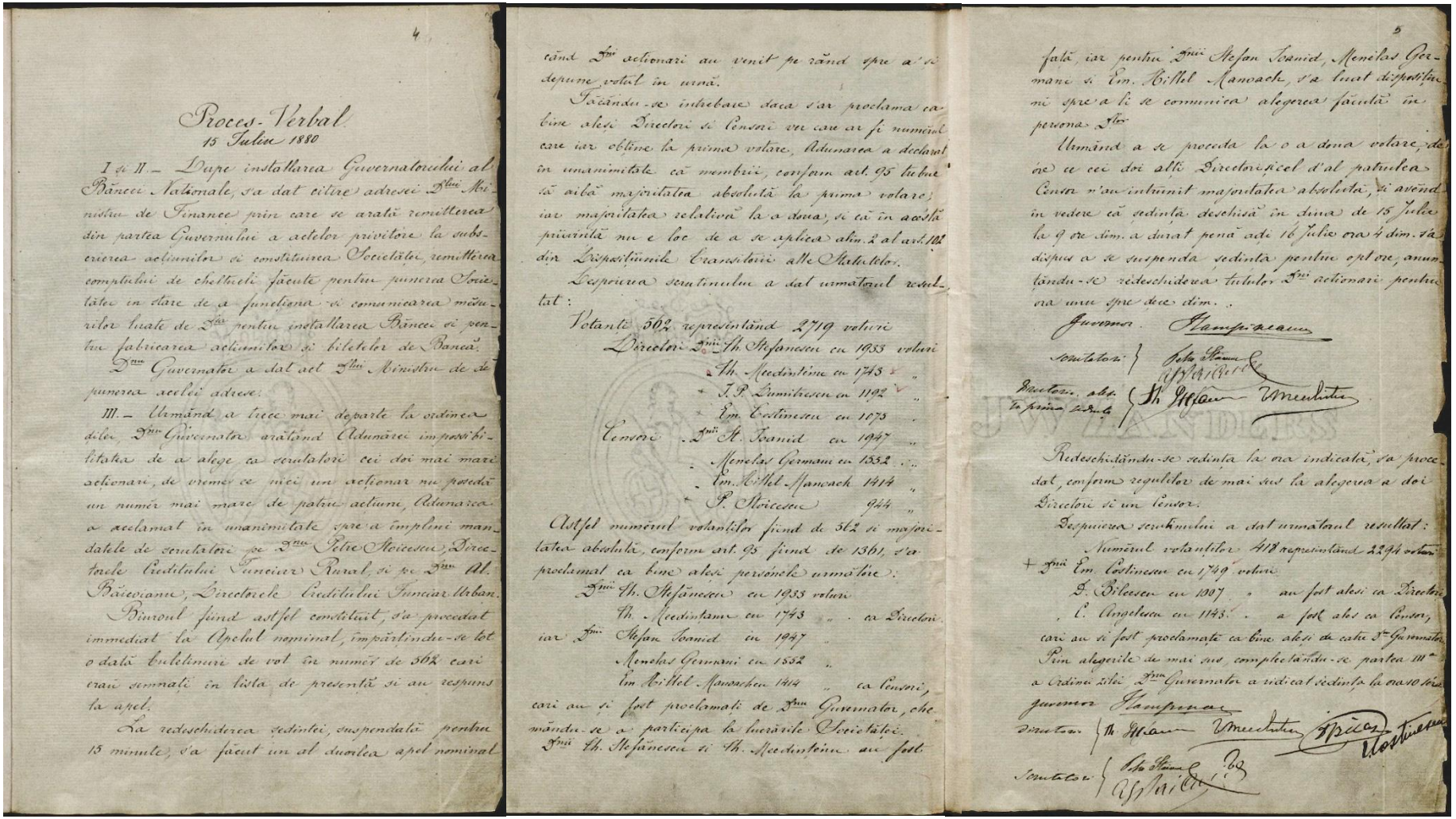
Sursa: C. I. Băicoianu – „Istoria politicei noastre monetare și a Băncii Naționale”, vol. II, p. I

Semnătura lui Theodor Mehedințeanu

Sursa: Arhiva BNR

Procesul-verbal al primei Adunări generale a acționarilor BNR (15-16 iulie 1880)

Proces-Verbal
15 Iulie 1880

I și II – După installarea Guvernatorelui al Băncei Naționale, s'a dat citire adresei D-lui Ministru de Finance prin care se arată remiterea din partea Guvernului a actelor privitore la subscrierea acțiunilor și constituirea Societății, remiterea complului de cheltueli făcute pentru punerea Societății în stare de a funcționa și comunicarea mediilor luate de D-sa pentru installarea Băncei și pentru fabricarea acțiunilor și biletelor de Bancă.

D-nu Guvernator a dat act D-lui Ministru de depunerea acelui adresei.

III. – Urmând a trece mai departe la ordinea dilei, D-nu Guvernator arătând Adunărei imposibilitatea de a alege ca scrutatori cei doi mai mari acționari, de vreme ce nici un acționar nu posedă un număr mai mare de patru acțiuni, Adunarea a aclamat în unanimitate spre a împlini mandatele de scrutatori pe D-nu Petre Stoicescu, Directorele Creditului Funciar Rural și pe D-nu Al. Băicoianu, Directorele Creditului Funciar Urban.

Biroul fiind astfel constituit, s'a procedat immediat la Apelul nominal, împărțindu-se lot o dată buletinele de vot în numer de 502 cari erau semnați în lista de presență și au respuns la apel.

La redeschiderea ședinței, suspendată pentru 15 minute, s'a făcut un al duilea apel nominal când D-nii acționari au venit pe rând spre a'și depune votul în urnă.

Procedându-se întrebare dacă s'ar proclama ca bine ales Directori și Censori cei care ar fi numerul care iar obține la prima votare, Adunarea a declarat în unanimitate că membrii, conform art. 95 trebue să aibă majoritatea absolută la prima votare, iar majoritatea relativă la a doua, și că în această privință nu e loc de a se aplica alin. 2 al art. 102 din Dispozițiunile Transitorie ale Statutelor.

Despuierea scrutiniului a dat următoarul resultat:

Votanți 502 representând 2719 voturi

Directori D-nii Th. Ștefănescu cu 1933 voturi
Th. Mecdinteanu cu 1743 „
+ I. P. Dumitrescu cu 1192 „
Em. Costinescu cu 1073 „

Censori D-nii A. Ioanid cu 1947 „
Menelas Germani cu 1332 „
Em. Kittel Manoach 1414 „
+ P. Stoicescu 944 „

Astfel numerul votanților fiind de 502 și majoritatea absolută, conform art. 95 fiind de 1361, s'a proclamat ca bine ales personele următore:

D-nii Th. Ștefănescu cu 1933 voturi
Th. Mecdinteanu cu 1743 „ ca Directori
iar D-nii Ștefan Ioanid cu 1947 „
Menelas Germani cu 1332 „
Em. Kittel Manoach cu 1414 „ ca Censori,

cari au și fost proclamați de D-nu Guvernator, chemându-se a participa la lucrările Societății.

D-nii Th. Ștefănescu și Th. Mecdinteanu au fost față, iar pentru D-nii Ștefan Ioanid, Menelas Germane și Em. Kittel Manoache, s'a luat dispoziție spre a li se comunica alegerea făcută în persona lor.

Urmând a se procede la o a doua votare, dintre cei doi alți Directori ce'l d'al patrulea Censor n'au întrunit majoritatea absolută, și având în vedere că ședința deschisă în ziua de 15 Iulie la 9 ore dim. a durat până ade 16 Iulie ora 4 dim. s'a dispus a se suspenda ședința pentru opt ore, anunțându-se redeschiderea ședinței D-lor acționari pentru ora unu spre deci dim.

Guvernator Stamporeanu
Scrutatori Petre Stoicescu, Al. Băicoianu
Directori ales în prima votare Th. Ștefănescu, Th. Mecdinteanu

Redeschidându-se ședința la ora indicată, s'a procedat, conform regulilor de mai sus la alegerea a doi Directori și un Censor.

Despuierea scrutiniului a dat următoarul resultat:

Numerul votanților 418 representând 2294 voturi
+ D-nu Em. Costinescu cu 1749 voturi
D. Bileșcu cu 1907 „ au fost aleși ca Directori
C. Angelescu cu 1143 „ a fost ales ca Censor,

cari au și fost proclamați ca bine aleși de către D-nu Guvernator. Prin alegerile de mai sus completându-se partea III-a a Ordinei zilei D-nu Guvernator a ridicat ședința la ora 10 fără

Guvernator Stamporeanu
Scrutatori Th. Ștefănescu, Th. Mecdinteanu, Em. Costinescu
Scrutatori Petre Stoicescu, Al. Băicoianu

Theodor Mehedințeanu a devenit membru al Consiliului de administrație cu 1 743 de voturi la „prima votare”, fiind declarat „bine ales” (Arhiva BNR)

Perioada 1850-1900: început de drum pentru petrol și moneda națională

1857
– România: prima țară din lume cu o producție de țiței, oficial înregistrată în statisticile internaționale
– prima rafinărie din lume, la marginea orașului Ploiești
– București, primul oraș din lume iluminat public cu petrol lampant

1861
– în apropierea Moinești a fost instalată prima sondă de petrol forată prin mijloace mecanice

1895
– prima lege a minelor

1896
– prima companie petrolieră de anvergură a fost „Steaua Română”

1857 **1861** **1895** **1896**

1848
– Revoluția pașoptistă

1859
– Unirea Principatelor

1866
– Carol I, Principe al României (1866-1881)

1877
– Războiul de Independență

1881
– Modificarea Constituției
– Încoronarea lui Carol I ca rege al României

1859
– prima tentativă de emitere a unei monede naționale: *romanat*

1860
– demersuri pentru emiterea *românului* ca monedă națională

1867
– înființarea sistemului monetar național

1877
– primii bani românești din hârtie

1880
– Legea pentru înființarea BNR

1892
– trecerea de la bimetalism la monometalism

1900-1916: perioada de glorie

Primul Război Mondial: când binecuvântarea devine blestem

1904
– se înființează Societatea „Româno-Americana ”

1907
– se înființează Societatea „Concordia ”

1910
– se înființează Societatea „Astra Română”

1916
– armata română aflată în retragere din fața trupelor germane este nevoită să incendieze regiunile petrolifere din Muntenia

1917
– Rafinăria „Steaua Română” este redeschisă de germani

1904 **1907** **1910** **1916** **1917**

1913
– Conferința de Pace de la București

1914
– urcarea pe tron a regelui Ferdinand (1914-1927)
– Începe Primul Război Mondial. România se declară neutră

1916
– România intră în Primul Război Mondial

1900 **1906** **1917**

1900
– s-a autorizat și emiterea de piese de nichel, care au fost bătute la monetăria Bruxelles

1906
– s-au bătut o serie de monede de aur, la sărbătorirea a 40 de ani de domnie a regelui Carol I

1917
– guvernul a hotărât evacuarea Tezaurului României la Moscova
– suspendarea convertibilității bancnotelor; finalul sistemului monetar monometalist aur în România

Anii interbelici: refacere economică și stabilitate

1920
– guvernul pune sub sechestru 23 de societăți petroliere ex-inamice

1924
– noua lege a minelor

1936
– producția de petrol a atins vârful
– România era al cincilea exportator de petrol din lume

1940
– „Pactul petrolului” semnat între București și Berlin

1941
– Hitler: „Problema petrolului românesc era și a rămas vitală pentru Reich-ul angajat într-un război general și total”

1944
– Bombardamentele aliate asupra zonei petrolifere Ploiești au continuat fără pauze majore până la ieșirea României din Axă

1920 1924 1936 1940 1941 1944

1920
– Tratatele de pace de la Paris (1919-1920) consacră constituirea României Mari

1921
– Reforma agrară

1930
– Încoronarea Regelui Carol al II-lea (1930-1940)

1939
– începutul celui de-Al Doilea Război Mondial. România își proclamă neutralitatea

1940
– Carol al II-lea abdică
– Proclamarea lui Mihai I Rege al României 1940-1947
– România intră în război împotriva URSS (1941)

1944
– România părăsește alianța cu Germania
– armistițiul României cu Puterile Aliate

1947
– Tratatul de pace de la Paris
– României îi sunt recunoscute drepturile asupra Transilvaniei

1920 1929 1930 1932 1936 1946

1920
– unificarea monetară

1929
– Legea monetară
– bancnotele emise de BNR devin din nou convertibile în monede și lingouri de aur sau în devize străine convertibile în aur

1930
– BNR devine membră a BRI

1932
– impunerea monopolului BNR asupra comerțului cu devize

1936
– o nouă devalorizare oficială a leului

1946
– Banca Națională trecea în proprietatea statului

Evoluția rezervelor de aur ale României (1881-1944)

An	Total cantitate aur (tone)		An	Total cantitate aur (tone)
1881	0,04		1913	43,99
1882	0,03		1914	44,73
1883	0,18		1915	64,15
1884	0,54		1916	143,21
1885	0,73		1917	143,34
1886	0,98		1918	143,34
1887	1,17		1919	143,74
1888	2,27		1920	159,84
1889	4,03		1921	159,84
1890	12,26		1922	171,96
1891	17,42		1923	179,17
1892	15,43		1924	181,61
1893	17,31		1925	182,81
1894	12,92		1926	184,56
1895	17,71		1927	186,60
1896	18,08		1928	184,12
1897	16,78		1929	82,67
1898	17,37		1930	83,48
1899	10,09		1931	87,08
1900	11,58		1932	85,74
1901	14,26		1933	89,06
1902	20,95		1934	92,57
1903	21,33		1935	97,22
1904	15,65		1936	101,53
1905	22,58		1937	107,33
1906	24,06		1938	118,63
1907	27,94		1939	135,44
1908	26,24		1940	139,81
1909	27,24		1941	162,43
1910	34,85		1942	180,43
1911	45,81		1943	231,22
1912	45,15		1944	237,64

Notă: Pentru perioada 1881-1919 sursa datelor este o lucrare de cercetare aflată în derulare în cadrul BNR, cantitatea de aur (tone) rezultând din conversia datelor valorice în aur fin (1 000/1 000). Pentru perioada 1920-1944, sursa datelor este lucrarea *„Rezerva Internațională a BNR în perioada 1920-1944*" – Elisabeta Blejan, Brîndușa Costache, Adriana Iarovici, coordonator prof. univ. dr. George Virgil Stoenescu (publicată în 2006); pentru intervalul 1920-1928, cantitatea de aur (tone) a rezultat din conversia datelor valorice potrivit definiției legale în aur 900/1 000, respectiv 1 kg aur=3 099,817 lei, prin rotunjire 3 100 lei.